

LEGE Nr. 326 din 22 noiembrie 2007

pentru ratificarea Acordului dintre România și Republica Macedonia în domeniul asigurărilor sociale, semnat la București la 27 februarie 2006

EMITENT: PARLAMENTUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 817 din 30 noiembrie 2007

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Se ratifică Acordul dintre România și Republica Macedonia în domeniul asigurărilor sociale, semnat la București la 27 februarie 2006.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor [art. 75](#) și ale [art. 76](#) alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 22 noiembrie 2007.

Nr. 326.

ACORD

între România și Republica Macedonia în domeniul asigurărilor sociale

România și Republica Macedonia, denumite în continuare părți contractante, dorind să reglementeze și să dezvolte relațiile dintre cele două state în domeniul asigurărilor sociale,

au convenit asupra următoarelor dispoziții:

PARTEA I

Dispoziții generale

ART. 1

Definiții

(1) În scopul aplicării prezentului acord, următorii termeni și următoarele expresii desemnează:

1. teritoriu:

- pentru România - întregul teritoriu de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul

continental și zona economică exclusivă asupra cărora România își exercită, în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional, drepturi suverane și jurisdicție.

- pentru Republica Macedonia - teritoriul Republicii Macedonia;

2. cetățean al unei părți contractante - o persoană care are cetățenia unei părți contractante;

3. legislație - legile și celelalte acte normative ce reglementează domeniile prevăzute la [art. 2](#);

4. autoritate competentă - ministerele responsabile pentru domeniile prevăzute la [art. 2](#);

5. instituție - organismul sau autoritatea responsabilă cu aplicarea legislației prevăzute la [art. 2](#);

6. instituție competentă - instituția pe cheltuiala căreia sunt furnizate prestațiile;

7. persoana asigurată - persoana care este sau a fost supusă legislației prevăzute la [art. 2](#);

8. perioadă de asigurare - perioadele de contribuție și perioadele asimilate, realizate în conformitate cu legislația fiecărei părți contractante;

9. prestație - prestațiile în bani și prestațiile în natură;

10. prestație în bani - pensiile, alocațiile, indemnizațiile, ajutoarele, precum și toate revalorizările acestora, prevăzute de legislația ce reglementează domeniile menționate la [art. 2](#);

11. prestații în natură - serviciile medicale și alte prestații care nu sunt prestații în bani, prevăzute de legislația ce reglementează domeniile menționate la [art. 2](#);

12. domiciliu - locul de ședere obișnuită;

13. reședință - locul de ședere temporară;

14. membri de familie - persoanele definite ca atare de legislația pe care o aplică instituția competentă;

15. organism de legătură - instituțiile desemnate de autoritățile competente pentru realizarea legăturilor directe în scopul aplicării prezentului acord.

(2) Ceilalți termeni și expresii utilizați/utilizate în prezentul acord au semnificațiile prevăzute de legislația fiecărei părți contractante.

ART. 2

Domeniul material de aplicare

(1) Prezentul acord se aplică:

- pentru România, legislației privind:

1. indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă;

2. indemnizația de maternitate;

3. pensiile;

4. prestațiile în natură, în caz de boală și maternitate;

5. prestațiile în natură, în caz de accidente de muncă și boli profesionale;

6. ajutorul de deces;

7. indemnizația de șomaj;

8. alocația de stat pentru copii;

- pentru Republica Macedonia, legislației privind:

1. asigurarea de sănătate, protecția sănătății, inclusiv asigurarea în caz de accidente de muncă și boli profesionale;

2. asigurarea de pensii și invaliditate, inclusiv asigurarea în caz de accidente de muncă și boli profesionale;

3. asigurarea în caz de șomaj;

4. alocațiile pentru copii.

(2) Prezentul acord se va aplica, de asemenea, legislației care înlocuiește, codifică, modifică sau completează legislația referitoare la prestațiile prevăzute la alin. (1).

(3) Prezentul acord nu se aplică legislației care instituie un nou domeniu al sistemului de asigurări sociale, dacă părțile contractante nu convin altfel.

ART. 3

Domeniul personal de aplicare

Prezentul acord se va aplica:

1. tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației uneia ori ambelor părți contractante;

2. persoanelor ale căror drepturi derivă, conform legislației aplicabile, de la persoanele prevăzute la pct. 1.

ART. 4

Egalitatea de tratament

Dacă prezentul acord nu prevede altfel, persoanele care sunt sau au fost supuse legislației unei părți contractante și care au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante vor avea, în aplicarea legislației, aceleași drepturi și obligații ca și cetățenii acestei părți contractante.

ART. 5

Exportul prestațiilor

(1) Dacă prezentul acord nu prevede altfel, orice dispoziție a legislației uneia dintre părțile contractante, care condiționează plata prestațiilor de domeniul beneficiarului pe teritoriul său, nu se va aplica dacă persoana are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică:

1. pentru România, prestațiilor de șomaj, alocațiilor de stat pentru copii, indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

2. pentru Republica Macedonia, prestațiilor de șomaj, indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, alocațiilor pentru copii, pensiei minime.

ART. 6

Evitarea cumulului de prestații

(1) Prezentul acord nu poate să confere sau să mențină dreptul de a beneficia de două ori mai multe prestații care să acopere același risc, acordate pe baza aceleiași perioade de asigurare.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică prestațiilor în caz de invaliditate, de bătrânețe, de deces sau de boală profesională, care se plătesc de către instituțiile competente ale celor două părți contractante, în conformitate cu dispozițiile [art. 24](#) și [art. 29](#) pct. 2.

ART. 7

Recunoașterea unor fapte sau evenimente

Dacă pe teritoriul unei părți contractante se produc fapte sau evenimente care au efecte juridice asupra prestațiilor, instituțiile celeilalte părți contractante vor lua în considerare aceste fapte și evenimente ca și când ar fi avut loc pe teritoriul acestei părți contractante.

PARTEA a II-a

Legislația aplicabilă

ART. 8

Reguli generale

Dacă prezentul acord nu prevede altfel:

1. persoanele care sunt angajate pe teritoriul unei părți contractante sunt supuse numai legislației acestei părți contractante, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante sau dacă angajatorul are domiciliul ori sediul pe teritoriul celeilalte părți contractante;

2. lucrătorii independenți care își desfășoară activitatea pe teritoriul unei părți contractante sunt supuși legislației acestei părți contractante, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante;

3. funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației părții contractante în a cărei administrație sunt angajați.

ART. 9

Lucrătorii detașați

(1) Persoana care este angajată pe teritoriul unei părți contractante, care este detașată de către angajatorul său pe teritoriul celeilalte părți contractante pentru a exercita o anumită activitate, va fi supusă în continuare legislației primei părți contractante pe durata exercitării acestei activități, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 de luni.

(2) Lucrătorul independent care își desfășoară activitatea în mod obișnuit pe teritoriul unei părți contractante și care efectuează o activitate pe teritoriul celeilalte părți contractante rămâne supus legislației primei părți contractante, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 de luni.

(3) Dacă durata activității se prelungește mai mult de 24 de luni, la cererea comună a angajatului și angajatorului sau a lucrătorului independent, legislația primei părți contractante continuă să se aplice pentru o perioadă de cel mult 24 de luni, cu acordul autorităților competente ale celor două părți contractante. Acest acord trebuie solicitat înainte de expirarea perioadei inițiale de 24 de luni.

ART. 10

Personalul întreprinderilor de transport internațional

Persoana angajată într-o întreprindere de transport internațional care își are sediul pe teritoriul unei părți contractante și care efectuează, pe cont propriu sau în contul unor terți, transporturi internaționale de pasageri sau de mărfuri, pe căile ferate, rutiere, aeriene sau pe apele interioare, este supusă legislației acestei părți contractante. Totuși:

1. persoana angajată de către o filială sau reprezentanță permanentă a întreprinderii menționate este supusă legislației părții contractante pe teritoriul căreia se găsește această filială sau reprezentanță permanentă;

2. persoana care desfășoară o activitate, în principal pe teritoriul părții contractante unde își are domiciliul, este supusă legislației acestei părți contractante, chiar dacă întreprinderea care o angajează nu are pe acest teritoriu nici sediul și nici o filială sau reprezentanță permanentă.

ART. 11

Echipajul navelor

Persoana care desfășoară o activitate la bordul unei nave sub pavilionul unei părți contractante este supusă legislației părții contractante sub al cărei pavilion se află nava.

ART. 12

Misiuni diplomatice și posturi consulare

Pentru membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare și pentru personalul particular angajat exclusiv în serviciul acestora se vor aplica dispozițiile relevante ale [Convenției](#) de la Viena din 18 aprilie 1961 cu privire la relațiile diplomatice și ale [Convenției](#) de la Viena din 24 aprilie 1963 cu privire la relațiile consulare.

ART. 13

Excepții de la dispozițiile [art. 8 - 12](#)

Autoritățile competente ale celor două părți contractante pot conveni excepții de la dispozițiile [art. 8 - 12](#), în interesul unei persoane sau al unei categorii de persoane, cu condiția ca persoana sau persoanele respective să fie supusă/supuse legislației unei părți contractante.

PARTEA a III-a

Dispoziții speciale referitoare la diferitele categorii de prestații

SECȚIUNEA 1

Prestații de boală și maternitate

ART. 14

Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) Dacă legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei părți contractante ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare

realizate conform legislației celeilalte părți contractante, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate conform legislației primei părți contractante.

(2) În ceea ce privește prestațiile în bani în caz de boală și de maternitate, dispozițiile alin. (1) se vor aplica numai dacă persoana în cauză desfășoară o activitate pe teritoriul părții contractante unde a fost introdusă cererea.

ART. 15

Prestații în natură în cazul reședinței pe teritoriul celeilalte părți contractante

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile cerute de legislația unei părți contractante pentru a avea dreptul la prestații și a căror stare necesită acordarea de prestații în caz de urgență, atunci când au reședința pe teritoriul celeilalte părți contractante, primesc prestații în natură de la instituția locului de reședință, conform dispozițiilor legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.

(2) Acordarea de proteze, dispozitive medicale și alte prestații importante în natură este supusă aprobării prealabile a instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața sau sănătatea persoanei în cauză.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) sunt aplicate și în ceea ce privește acordarea prestațiilor în natură membrilor de familie ai persoanei în cauză.

ART. 16

Prestații în natură în cazul domiciliului pe teritoriul celeilalte părți contractante

(1) Persoanele care au domiciliul pe teritoriul unei părți contractante și care îndeplinesc condițiile pentru a avea dreptul la prestații în baza legislației celeilalte părți contractante primesc, pe teritoriul părții contractante unde au domiciliul, prestațiile în natură acordate de către instituția locului de domiciliu, în conformitate cu dispozițiile legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.

(2) Acordarea de proteze, dispozitive medicale și alte prestații importante în natură este supusă aprobării prealabile a instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața sau sănătatea persoanei în cauză.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) sunt aplicabile și în ceea ce privește acordarea prestațiilor în natură membrilor de familie ai persoanei în cauză, în măsura în care aceștia nu au dreptul la aceste prestații în conformitate cu legislația părții contractante pe teritoriul căreia își au domiciliul.

ART. 17

Prestații în natură pentru titularii unei pensii și membrii lor de familie

(1) Titularul unei pensii acordate în baza legislațiilor celor două părți contractante va primi prestații în natură în conformitate cu legislația părții contractante pe teritoriul căreia își are domiciliul, ca și cum ar fi fost titular al unei pensii numai în conformitate cu legislația acestei părți contractante.

(2) Titularul unei pensii acordate în baza legislației unei părți contractante care are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante va avea dreptul la prestații în natură în măsura în care ar fi avut dreptul la acestea dacă ar fi avut domiciliul pe teritoriul primei părți contractante. Prestațiile în natură sunt acordate de instituția locului de domiciliu, în conformitate cu dispozițiile legislației pe care o aplică, ca și cum persoana respectivă ar fi avut dreptul la prestațiile menționate în virtutea acestei legislații, costul prestațiilor fiind suportat de instituția competentă a primei părți contractante.

(3) Dispozițiile [art. 15](#) alin. (3) și ale [art. 16](#) alin. (3) se vor aplica și membrilor de familie ai titularului pensiei.

(4) Membrii de familie ai titularului unei pensii care nu au domiciliul pe teritoriul părții contractante unde își are domiciliul titularului pensiei vor primi prestații în natură pe cheltuiala instituției locului de domiciliu, ca și cum titularul de pensie ar fi avut domiciliul pe teritoriul aceleiași părți contractante, în măsura în care aceștia nu au dreptul la aceste prestații în conformitate cu legislația părții contractante pe teritoriul căreia își au domiciliul.

ART. 18

Prestații în bani în caz de reședință sau domiciliu pe teritoriul celeilalte părți contractante

Prestațiile în bani în cazul reședinței sau domiciliului pe teritoriul celeilalte părți contractante sunt plătite de instituția competentă, în conformitate cu dispozițiile legislației pe care aceasta o aplică.

ART. 19

Transportul persoanei care a primit prestații în natură

(1) Dacă, după acordarea prestațiilor în natură în caz de urgență, persoana trebuie transportată în țara sa numai cu ambulanța, transportul persoanei care a primit prestații în natură până la frontiera celeilalte părți contractante se efectuează pe cheltuiala instituției competente, de către instituția părții contractante pe teritoriul căreia persoana a primit prestația în natură.

(2) În cazuri excepționale, când transportul trebuie efectuat numai cu un mijloc de transport aerian, transportul se efectuează pe cheltuiala instituției competente, de către partea contractantă pe teritoriul căreia s-a acordat prestația în natură.

(3) După ieșirea din situația de urgență a persoanei în cauză, instituția competentă va aproba continuarea acordării prestațiilor în natură sau efectuarea transportului.

(4) Aceste dispoziții sunt aplicabile în mod corespunzător și membrilor de familie ai persoanei în cauză.

ART. 20

Instituții

Instituțiile care vor acorda prestațiile prevăzute la [art. 15](#), [16](#) și [17](#) vor fi desemnate de către autoritățile competente prin Aranjamentul administrativ.

ART. 21

Rambursare

(1) Instituția competentă va rambursa cheltuielile efective pentru prestațiile acordate, pentru fiecare caz în parte, în conformitate cu dispozițiile [art. 15](#), [16](#), [17](#) și [19](#), către instituția care furnizează prestațiile, cu excepția cheltuielilor administrative.

(2) Cheltuielile efective ale prestațiilor vor fi calculate de către instituția care furnizează prestațiile, la nivelul tarifelor folosite pentru propriile persoane asigurate.

(3) Organismele de legătură ale celor două părți contractante pot conveni și alte modalități de rambursare a cheltuielilor, inclusiv compensarea acestora între instituții sau plăți în sume forfetare în locul plăților individuale.

SECȚIUNEA a 2-a

Prestații de invaliditate, de bătrânețe și de deces (pensii)

ART. 22

Stabilirea prestațiilor fără totalizarea perioadelor de asigurare

Dacă o persoană îndeplinește condițiile pentru obținerea unei prestații conform legislației unei părți contractante, fără a ține cont de perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, instituția competentă calculează prestațiile numai în funcție de perioadele de asigurare realizate conform legislației pe care o aplică.

ART. 23

Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) Dacă legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unei perioade de asigurare, instituția care aplică această legislație ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate conform legislației primei părți contractante.

(2) Dacă legislația unei părți contractante condiționează acordarea anumitor prestații de realizarea unei anumite perioade într-o profesie supusă unui regim special sau într-o profesie ori muncă determinată, perioadele realizate conform legislației celeilalte părți contractante nu sunt luate în considerare pentru stabilirea dreptului la aceste prestații decât dacă au fost realizate în baza unui regim corespondent sau, în lipsa acestuia, în aceeași profesie ori, după caz, în aceeași muncă.

(3) Dacă legislația unei părți contractante prevede că perioada în care persoana în cauză primește o pensie poate fi luată în considerare pentru stabilirea dreptului la prestație, instituția competentă a acestei părți contractante ține cont, în acest scop, de perioada în care a primit o pensie conform legislației celeilalte părți contractante.

ART. 24

Acordarea prestațiilor

(1) Dacă o persoană a fost supusă succesiv sau alternativ legislațiilor celor două părți contractante, instituția fiecărei părți contractante stabilește, conform legislației pe care o aplică, dacă această persoană are dreptul la prestații, ținând cont, dacă este cazul, de dispozițiile [art. 23](#).

(2) În acest caz, instituția competentă calculează prestațiile după cum urmează:

1. se calculează quantumul teoretic al prestațiilor datorate, ca și cum toate perioadele de asigurare ar fi fost realizate conform legislației pe care o aplică această instituție;

2. se calculează apoi quantumul efectiv al prestației datorate persoanei, în funcție de quantumul teoretic calculat conform pct. 1 și proporțional cu raportul dintre totalul perioadelor realizate înainte de producerea riscului în conformitate cu legislația pe care o aplică și totalul perioadelor realizate înainte de producerea riscului în conformitate cu legislațiile celor două părți contractante.

(3) Atunci când quantumul prestației se stabilește în funcție de numărul beneficiarilor, instituția competentă ia în considerare și persoanele care au domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ART. 25

Perioada de asigurare mai mică de un an

(1) Fără a lua în considerare dispozițiile [art. 23](#), dacă perioada totală de asigurare realizată conform legislației unei părți contractante este mai mică de un an și dacă, ținând cont numai de această perioadă, niciun drept nu este obținut în baza acestei legislații, instituția competentă a acestei părți contractante nu este obligată să acorde prestații pentru perioada menționată.

(2) Perioadele de asigurare menționate la alin. (1) sunt luate în considerare de instituția celeilalte părți contractante în conformitate cu dispozițiile [art. 24](#), ca și cum aceste perioade ar fi fost realizate conform legislației pe care o aplică.

SECȚIUNEA a 3-a

Ajutor de deces

ART. 26

Totalizarea perioadelor de asigurare și acordarea ajutorului de deces

(1) În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unei anumite perioade de asigurare, instituția competentă a acestei părți contractante ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate în baza legislației primei părți contractante.

(2) Ajutorul de deces va fi acordat exclusiv conform legislației fiecărei părți contractante.

(3) În cazul în care dreptul la prestație există conform legislațiilor ambelor părți contractante:

1. prestația va fi acordată exclusiv pe baza legislației părții contractante pe teritoriul căreia a survenit decesul; sau

2. dacă decesul nu a survenit pe teritoriul niciuneia dintre părțile contractante, prestația va fi acordată de către instituția la care persoana a fost asigurată ultima dată înaintea decesului.

SECȚIUNEA a 4-a

Prestații în caz de accident de muncă și de boală profesională

ART. 27

Expunerea la același risc în cele două părți contractante

(1) Prestațiile pentru invaliditate se vor acorda numai în condițiile legislației ultimei părți contractante pe teritoriul căreia persoana în cauză a desfășurat activitatea susceptibilă a fi cauza riscului, chiar dacă sunt îndeplinite condițiile legislațiilor ambelor părți contractante, cu respectarea, după caz, a dispozițiilor alin. (2) - (4).

(2) În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de o primă diagnosticare a bolii respective pe teritoriul acestei părți contractante, această condiție se consideră îndeplinită dacă diagnosticarea s-a realizat pe teritoriul celeilalte părți contractante.

(3) În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează, explicit sau implicit, dreptul la prestații de diagnosticarea bolii într-un anumit termen de la încetarea activității profesionale susceptibile a fi cauza riscului, instituția competentă ia în considerare, dacă este cazul, orice altă activitate care implică riscuri similare desfășurată în baza legislației celeilalte părți contractante.

(4) În situația în care legislația unei părți contractante condiționează, explicit sau implicit, dreptul la prestații de exercitarea pe o perioadă de timp determinată a unei activități susceptibile a fi cauza unei boli, pentru calculul prestațiilor sunt luate în considerare și perioadele în care s-a desfășurat o astfel de activitate pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ART. 28

Domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte părți contractante

(1) Prestațiile în bani sunt plătite de instituția competentă, conform dispoziției legislației pe care o aplică.

(2) Prestațiile în natură în caz de accident de muncă sau boală profesională sunt acordate de către instituția locului de domiciliu sau reședință, conform legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.

(3) Acordarea de proteze, dispozitive medicale și alte prestații importante în natură este supusă aprobării prealabile a instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața sau sănătatea persoanei în cauză.

(4) Pentru rambursarea cheltuielilor efective ale prestațiilor în natură acordate se aplică dispozițiile [art. 21](#).

ART. 29

Acordarea unei prestații în caz de agravare a unei boli profesionale

În cazul în care, din cauza unei boli profesionale, persoana a beneficiat sau beneficiază de o prestație din partea instituției unei părți contractante și solicită, în caz de agravare, drepturile la prestații de la instituția celeilalte părți contractante, se aplică următoarele prevederi:

1. în cazul în care persoana nu a exercitat în baza legislației celeilalte părți contractante o activitate în măsură să provoace sau să agraveze boala în cauză, instituția competentă a primei părți contractante este obligată să suporte prestația, ținând cont de agravare, conform legislației pe care o aplică;

2. în cazul în care persoana a exercitat o astfel de activitate în baza legislației celeilalte părți contractante, instituția competentă a primei părți contractante este obligată să suporte prestația, fără a ține cont de agravare, conform dispozițiilor legislației pe care o aplică; instituția competentă a celei de-a doua părți contractante acordă persoanei în cauză un supliment al cărui quantum este egal cu diferența dintre quantumul prestației datorate după agravare și quantumul prestației care ar fi fost datorată înainte de agravare, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică.

SECȚIUNEA a 5-a

Prestații de șomaj

ART. 30

Totalizarea perioadelor de asigurare

În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei părți contractante va lua în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, în măsura în care aceste perioade nu se suprapun.

ART. 31

Acordarea prestațiilor

(1) Prestațiile vor fi acordate de instituția competentă a părții contractante pe teritoriul căreia persoana în cauză are domiciliul, ținându-se seama de dispozițiile [art. 30](#), în conformitate cu legislația pe care o aplică.

(2) În ceea ce privește alin. (1), instituția din Republica Macedonia va aplica legislația proprie în caz de asigurare de șomaj.

(3) În cazul în care legislația pe care o aplică instituția competentă din România prevede luarea în considerare a veniturilor realizate, la stabilirea quantumului prestațiilor se iau în considerare numai veniturile realizate în baza activității desfășurate pe teritoriul României. În cazul în care nu există asemenea venituri sau nu au fost realizate venituri la nivelul salariului minim, prestația se va stabili pe baza salariului minim prevăzut de legislația română.

SECȚIUNEA a 6-a Alocații pentru copii

ART. 32

Totalizarea perioadelor de asigurare

În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate în baza legislației unei părți contractante, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate conform legislației primei părți contractante.

ART. 33

Acordarea alocațiilor pentru copii

Alocațiile pentru copii vor fi acordate conform legislației fiecărei părți contractante.

PARTEA a IV-a

Dispoziții diverse

ART. 34

Măsuri administrative și de cooperare

(1) Autoritățile competente ale celor două părți contractante vor stabili măsurile administrative necesare pentru aplicarea prezentului acord.

(2) Autoritățile competente:

1. vor conveni Aranjamentul administrativ în scopul aplicării prezentului acord;

2. vor desemna organismele de legătură în scopul realizării legăturilor directe dintre instituțiile părților contractante;

3. se vor informa reciproc asupra modificărilor aduse legislațiilor părților contractante, în măsura în care aceste modificări afectează aplicarea prezentului acord.

(3) În aplicarea prezentului acord, autoritățile competente și instituțiile competente ale părților contractante își vor acorda sprijin reciproc, ca și cum ar aplica propria legislație. Această asistență administrativă este gratuită.

(4) Dacă o persoană care are domiciliul sau reședința pe teritoriul unei părți contractante a introdus o cerere sau beneficiază de prestații conform legislației celeilalte părți contractante și dacă este necesară o expertiză medicală, instituția locului de domiciliu sau de reședință a primei părți contractante va efectua această expertiză la cererea și pe cheltuiala instituției competente a celei de-a doua părți contractante. În cazul în care expertiza medicală este necesară în aplicarea legislațiilor ambelor părți contractante, aceasta va fi efectuată de instituția locului de reședință sau domiciliu, pe cheltuiala proprie.

(5) Orice date sau informații privind o anumită persoană, care sunt comunicate conform prezentului acord, sunt considerate confidențiale și nu pot fi utilizate decât în scopul aplicării prezentului acord.

ART. 35

Utilizarea limbilor oficiale

(1) În scopul aplicării prezentului acord, autoritățile și instituțiile celor două părți contractante pot comunica direct între ele în limbile lor oficiale sau în limba engleză.

(2) Cererile sau documentele nu pot fi refuzate pe motiv că sunt redactate în limba oficială a celeilalte părți contractante.

ART. 36

Scutirea de taxe și de legalizare

(1) Dacă legislația unei părți contractante dispune scutirea integrală sau parțială de taxe de timbru, taxe consulare sau administrative pentru certificatele și alte documente prezentate conform legislației acestei părți contractante, această scutire se aplică și certificatelor sau altor documente similare eliberate de autoritățile celeilalte părți contractante pentru aplicarea prezentului acord.

(2) Cele două părți contractante își recunosc reciproc toate actele, documentele sau certificatele de orice fel, necesare pentru aplicarea prezentului acord, așa cum au fost eliberate de autoritățile emitente, fiind scutite de cerința legalizării.

ART. 37

Introducerea unei cereri

Cererile care, în conformitate cu legislația unei părți contractante, trebuie introduse într-un termen stabilit la o autoritate, instituție sau instanță judecătorească a acestei părți contractante îndeplinesc această condiție dacă sunt introduse, în același termen, la o autoritate, instituție sau instanță judecătorească corespondentă a celeilalte părți contractante. În acest caz, instituția care a primit cererea o transmite fără întârziere instituției primei părți contractante fie direct, fie prin intermediul organismelor de legătură ale celor două părți contractante.

ART. 38

Responsabilitatea unei părți terțe

În cazul în care o persoană beneficiază de prestații conform legislației unei părți contractante pentru un accident cauzat sau survenit pe teritoriul celeilalte părți contractante, drepturile instituției care furnizează prestațiile față de terți se reglementează astfel:

1. în cazul în care instituția care furnizează prestațiile, în conformitate cu legislația pe care o aplică, se subrogă în drepturile pe care beneficiarul le deține față de terți, cealaltă parte contractantă recunoaște o astfel de subrogare;

2. în cazul în care instituția care furnizează prestațiile are un drept direct față de terți, cealaltă parte contractantă recunoaște acest drept.

ART. 39

Recuperarea plăților excedentare

În cazul în care instituția unei părți contractante a plătit unui beneficiar de prestații o sumă care depășește suma la care avea dreptul, această instituție poate, în condițiile prevăzute de legislația pe care o aplică, să ceară instituției celeilalte părți contractante, debitoare de prestații în favoarea acestui beneficiar, să rețină suma plătită în plus din sumele datorate beneficiarului respectiv. Această instituție efectuează reținerea în condițiile și limitele în care o astfel de compensare este permisă de legislația pe care o aplică, ca și cum ar fi sume plătite în plus de către ea însăși, și transferă quantumul astfel dedus instituției creditoare.

ART. 40

Procedura de executare

(1) Hotărârile cu titlu executoriu ale unei instanțe judecătorești a unei părți contractante, precum și documentele executorii emise de către o autoritate sau o instituție a unei părți contractante cu privire la contribuțiile de asigurări sociale și la alte creanțe sunt recunoscute pe teritoriul celeilalte părți contractante.

(2) Recunoașterea nu poate fi refuzată decât pe motiv de incompatibilitate cu ordinea publică a părții contractante pe teritoriul căreia este cerută recunoașterea hotărârii sau a documentului.

(3) Hotărârile și documentele executorii recunoscute conform alin. (1) sunt executate pe teritoriul celeilalte părți contractante. Procedura de executare este conformă cu legislația părții contractante pe teritoriul căreia se execută hotărârea. Hotărârile sau documentele vor fi însoțite de o atestare care confirmă caracterul lor executoriu (formula executorie).

(4) Creanțele privind contribuțiile de asigurări sociale datorate instituției unei părți contractante au, în cadrul oricărei proceduri de faliment sau executare silită pe teritoriul celeilalte părți contractante, același rang ca și creanțele echivalente de pe teritoriul acestei părți contractante.

ART. 41

Moneda de plată

(1) Plata oricărei prestații acordate în conformitate cu prezentul acord poate fi efectuată în moneda părții contractante a cărei instituție acordă prestațiile.

(2) Moneda și modalitățile de plată pentru sumele reprezentând rambursări ale prestațiilor acordate sunt convenite prin Aranjamentul administrativ.

ART. 42

Soluționarea diferendelor

(1) Eventualele diferende care pot să apară în ceea ce privește interpretarea sau aplicarea prezentului acord vor fi soluționate prin consultări între autoritățile competente ale celor două părți contractante.

(2) În cazul în care diferendele nu pot fi soluționate conform alin. (1), acestea vor fi soluționate, pe cale diplomatică, de către părțile contractante.

PARTEA a V-a

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 43

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul acord nu deschide niciun drept pentru o perioadă anterioară intrării sale în vigoare.

(2) Toate perioadele de asigurare realizate în baza legislației unei părți contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor deschise conform dispozițiilor prezentului acord.

(3) Sub rezerva alin. (1), un drept ia naștere în baza prezentului acord chiar dacă se raportează la un risc produs anterior intrării sale în vigoare.

ART. 44

Revizuirea drepturilor de pensie

(1) Drepturile de pensie obținute anterior intrării în vigoare a prezentului acord pot fi revizuite conform dispozițiilor prezentului acord.

(2) Dacă cererea de revizuire este transmisă, prin intermediul organismelor de legătură, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord, drepturile stabilite în urma revizuirii vor fi acordate de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

(3) Dacă cererea de revizuire a pensiei este depusă după expirarea termenului de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, drepturile vor fi acordate de la data depunerii cererii.

(4) În cazul în care revizuirea drepturilor de pensie va avea ca efect reducerea cuantumului pensiei, diferența dintre cuantumul pensiei obținute anterior intrării în vigoare a prezentului acord și cuantumul pensiei acordate în baza acestuia va fi suportată de instituția competentă care a plătit pensia înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord.

ART. 45

Intrarea în vigoare

(1) Prezentul acord va fi supus ratificării în fiecare parte contractantă.

(2) Părțile contractante își notifică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

(3) Prezentul acord va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de două luni de la data ultimei notificări prevăzute la alin. (2).

(4) La intrarea în vigoare a prezentului acord, Acordul dintre Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Socialiste Federative Iugoslavia pentru colaborarea în domeniul asistenței medicale a asiguraților, semnat la București la 20 martie 1976, își încetează valabilitatea între părțile contractante.

ART. 46

Durata prezentului acord

(1) Prezentul acord se încheie pe o perioadă nedeterminată.

(2) Fiecare parte contractantă poate să îl denunțe, pe cale diplomatică, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte părți contractante, cu cel puțin 6 luni înainte de terminarea anului calendaristic respectiv. În acest caz, prezentul acord își încetează valabilitatea începând cu prima zi a anului calendaristic următor.

ART. 47

Efectele prezentului acord asupra drepturilor câștigate sau în curs de dobândire

(1) În cazul denunțării prezentului acord, drepturile la prestațiile acordate potrivit dispozițiilor sale sunt menținute.

(2) Drepturile la prestațiile în curs de dobândire, pentru perioade realizate anterior datei de încetare a valabilității prezentului acord, sunt menținute, iar cererile depuse înainte de încetarea valabilității prezentului acord vor fi soluționate conform dispozițiilor acestuia.

Semnat la București la 27 februarie 2006, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, macedoneană și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor diferențe de interpretare, va prevala textul în limba engleză.

Pentru România,
Gheorghe Barbu,
ministrul muncii,
solidarității sociale și familiei

Pentru Republica Macedonia,
Stevco Jakimovski,
ministrul muncii și politicii sociale